

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 DEP

0030 OSLO

Arbeids- og sosialdepartementet	
Saksnr.: 200400578	Dok.nr.: 118
Arkivkode: 314	Dato: 18.03.05
Avd.: SFF	Saksbeh.: CBK
U.off.:	

Vår dato:
16.03.2005

Vår referanse:
200500735-11

Deres dato:

Deres referanse:

Arkivnr.:
000.T00

Org. nr.:
964 982 953

Høringsuttalelse om representasjonsordning for personer med funksjonsnedsettelse

Fylkeskommunens råd for funksjonshemmede i Nordland behandlet i sitt møte 15. mars i sak 10/2005 departementets utkast til lov eller annen representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for personer med funksjonsnedsettelser, mv.

Siden rådet har et annet syn på lovfesting av ovennevnte representasjonsordning enn Fylkesrådet (politisk organ), har rådet valgt å sende en egen høringsuttalelse til departementet.

VEDTAK:

Fylkeskommunens råd for funksjonshemmede beklager Fylkesrådets holdning til lovpålegging av representasjonsordning for personer med funksjonsnedsettelse. Rådet opprettholder sitt vedtak fra arbeidsutvalget 15. februar i sak 8/2005.

Det vises til saksforelegg

Fylkeskommunens råd for funksjonshemmede er enig i at man lovfester råd eller annen representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for mennesker med funksjonsnedsettelse m.v.

- I fylkeskommuner tilrådes det at representasjonsordningen skal være fylkeskommunale råd for funksjonshemmede.
- Hver fylkeskommune skal ha et råd for funksjonshemmede.
- Regionalt samarbeid kan etableres på frivillig basis.
- Kommunene skal primært ha råd for funksjonshemmede, men kan, dersom det er mest formålstjenlig velge en annen representasjonsform, eksempelvis brukerforum eller interkommunale råd.
- Felles råd for personer med funksjonsnedsettelse og eldre anbefales ikke.
- Rådet må ha egen sekretær og eget budsjett.

Høringsuttalelse fra Fylkeskommunens råd for funksjonshemmede i Nordland til - utkast til lov om råd for funksjonshemmede eller annen form for representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for personer med funksjonsnedsettelse

Lovfesting av fylkeskommunale og kommunale råd for funksjonshemmede har vært vurdert både i NOU 2001: 22 "Fra bruker til borger" og i den påfølgende St.meld. nr. 40 (2002/2003) "Nedbygging av funksjonshemmende barrierer". Det endte opp med at Stortingskomiteen stilte seg bak Regjeringas ønske om å styrke brukermedvirkingen på kommunenivå for mennesker med nedsatt funksjonsevne og at det ble utarbeidet lovforslag om lovfesting av slik representasjon. Dette må ikke nødvendigvis ikke være i form av et råd.

Funksjonshemmedes organisasjoner har i mange år arbeidet for å få lovfestet kommunale råd for funksjonshemmede på lik linje med eldrerådene.

De spørsmål departementet særlig ønsker vurdert, er:

1. Bør kommunene og fylkeskommunene kunne velge om de vil ha råd eller en annen formalisert representasjonsordning?
2. Bør flere kommuner/fylkeskommuner kunne ha felles råd eller annen ordning?
3. Bør kommunene/fylkeskommunene kunne ha felles ordning for eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse?

Departementet ber om at kommunene og fylkeskommunene også svarer på følgende spørsmål:

4. Har kommunen allerede opprettet råd eller annen formalisert representasjonsordning for mennesker med funksjonsnedsettelse?
5. Er det sannsynlig at kommunen, dersom det blir gitt adgang til det, vil opprette felles råd eller annen representasjonsordning for eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse?
6. Er det sannsynlig at loven vil føre til endrede direkte og indirekte kostnader i forhold til det kommunen/fylkeskommunen nå bruker til å gjøre seg kjent med hvilket syn personer med funksjonsnedsettelse og eldre har i utforming av politikken på områder som berører dem spesielt? Eventuelt hvor store mindretgifter eller merutgifter?

Svar på departementets spørsmål:

Spørsmål 1:

Bør kommunene og fylkeskommunene kunne velge om de vil ha råd eller en annen formalisert representasjonsordning?

Rådsformen er et godt etablert og fungerer godt. Dette er også erfaringer som ble presentert i en evalueringsrapport fra noen år tilbake. Rådene forholder seg til politiske vedtak som er fattet av fylkestinget og har en annen tilnæringsmåte enn organisasjonene.

I Nordland har vi pr i dag ca 35 organisasjoner for funksjonshemmede. Disse fungerer som pressgrupper. Et fylkeskommunalt rådgivingsorgan må framstå som noe annet enn organisasjonene, ellers trenger vi ikke rådet. Rådet, med sin tredelte sammensetning av folkevalgte, etats- og brukerrepresentanter, er viktig møteplass for dialog og en helhetlig forståelse av saker som angår funksjonshemmede.

På fylkesnivå bør gjeldende praksis med et råd i hvert fylke ligge fast. En annen form kan lett bli for "flytende" og utydelig. Også i kommunene vil råd være den beste løsningen. Men det kan være forhold i små kommunene hvor det kan være nødvendig å finne andre løsninger gjennom interkommunalt samarbeid eller annen form for brukerrepresentasjon. Dette må det kunne åpnes for.

Spørsmål 2:

Bør flere kommuner/fylkeskommuner kunne ha felles råd eller annen ordning?

Hver kommune/fylkeskommune bør ha sitt eget råd. Selv om fylkene kan ha noen felles problemområder, er det også mange ting som er forskjellig. Ut fra dette arbeider rådene ulikt og de legger ikke vekt på de samme tingene. Fylkenes forskjellighet må respekteres. Ved siden av egne råd, er det ingenting i veien for at en kan ha et regionalt samarbeid, men da på frivillig basis. Et slikt samarbeid har vært etablert mellom de tre nordligste fylkene i mange år. Også i andre fylker er regionalt samarbeid kommet i gang.

Spørsmål 3:

Bør kommunene/fylkeskommunene kunne ha felles ordning for eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse?

Siden eldreråd er lovpålagt mens råd for funksjonshemmede ikke er det, har fellesråd for de to gruppene ikke vært prøvd. Derimot har man i noen fylker erfaring med felles sekretariat for de to rådene. Dette er ikke uproblematisk. Rådene for funksjonshemmede ivaretar inntressene for personer med nedsatt funksjonsevne i alle aldre gjennom hele livssyklusen – fra vugge til grav. Inntrykket er at eldrerådene har sitt utspring i friske eldre, og har derfor en annen innfallsvinkel/perspektiv for sitt arbeid. Eldre og funksjonshemmede har nok en del fellesinteresser, men funksjonshemmede har et langt større og vanskelig problemfelt. Eldrerådenes oppgave er å fokusere på alderspensjonisters levekår. Mye av fokuset er rettet mot sykehus/helsetjenester, eldreomsorg.

Det er derfor ikke tilrådelig å opprette et fellesråd på fylkesnivå for disse gruppene fordi det kan føre til store interessekonflikter om hva som bør vektlegges.

Svar på tillegsspørsmål:

Spørsmål 4:

Har kommunen allerede opprettet råd eller annen formalisert representasjonsordning for mennesker med funksjonsnedsettelse?

I Nordland har knapt halvparten av kommunene oppnevnt råd. En kommune har både råd og brukerforum. I Vesterålen er det i tillegg et regionalt samarbeid mellom de kommunale rådene.

Spørsmål 5:

Er det sannsynlig at kommunen, dersom det blir gitt adgang til det, vil opprette felles råd eller annen representasjonsordning for eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse?

Må svares på av kommunene selv.

Spørsmål 6:

Er det sannsynlig at loven vil føre til endrede direkte og indirekte kostnader i forhold til det kommunen/fylkeskommunen nå bruker til å gjøre seg kjent med hvilket syn personer med funksjonsnedsettelse og eldre har i utformingen av politikken på områder som berører dem spesielt? Eventuelt hvor store mindretgifter eller merutgifter?

Regional organisering i Nord-Norge vil kunne føre til mye større reiseutgifter enn i dag. Dersom en tenker seg rene brukertvalg, vil det også bety økte kostnader. I dagens rådsstruktur bærer etatene selv sine representanters kostnader. En kan heller ikke forvente at brukerrepresentanter vil stille opp gratis. Det har lenge fra organisasjonenes side vært det syn at de bør betraktes som konsulenter og belønnes deretter for sin medvirkning og rådgivning. Med dagens ordning mottar de møtegodtgjørelse.

Oppsummering:

Fylkeskommunens råd for funksjonshemmede er enig i at man lovfester råd eller annen representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for mennesker med funksjonsnedsettelse m.v.

- I fylkeskommuner tilrådes det at representasjonsordningen skal være fylkeskommunale råd for funksjonshemmede.
- Hver fylkekommune skal ha et råd for funksjonshemmede.
- Regionalt samarbeid kan etableres på frivillig basis.
- Kommunene skal primært ha råd for funksjonshemmede, men kan, dersom det er mest formålstjenlig velge en annen representasjonsform, eksempelvis brukerforum eller interkommunale råd.
- Felles råd for personer med funksjonsnedsettelse og eldre anbefales ikke.
- Rådet må ha egen sekretær og eget budsjett.

Med hilsen

Britt Olaussen
Britt Olaussen
rådgiver